

දුරවන්නගේ සහ යොවනයන්ගේ මානසික සෞඛ්‍යය අපි කතා කරමු - 6

ලමා සහ යොවන මනෝ වෛද්‍ය විශේෂඥ
රෝහිත රණසිංහ
සවුන් වෙස්ට් හෙල්ත් කෙසා, වෝනබුල්

ලමා සහ යොවන මනෝ වෛද්‍ය විශේෂඥ
කුමුදු රත්නාසක
හන්ටා - හිව් ඉන්සලන්ස් ජීව්‍යා හෙල්ත් සර්විස්
හිව් කාසල්, හිව් සවුන් චේල්ස්

"ශබ්දි කෝන් එකෙයි, රෝස් ඔක් එකෙයි ඉන්හව
හොඳටම වැඩයි. මට බය හිතෙනව දුටු මොකක හරි
පැටලිලාදත් කියල."

හිමාලි, සහන්ටා තම 15 හැවිරිදි දුව ගැන කිව්වේ ටික
දවසක් තිස්සෙ හිතේ තද කරගෙන උන්හු දෙයක්.

අද අපි කතා කරන්න තිබුණේ දෙමාපියන් තම
යොවන වයසේ දරුවන් සමඟ කතා කරන්න මැලිවෙන
මාතෘකාවක් පිළිබඳවයි. විශේෂයෙන්ම අපි හැඳි වැඩුණු
සංස්කෘතික රාමුව සලකා බලන විට යොවන වයසේ
සම්බන්ධතා සහ ලිංගිකත්වය කතා කිරීම අපහසු දෙයක්
වුනත්, ඔබ හොඳින්ම දන්නා පරිදි යොවන- යොවන-
යන්න මානසික සෞඛ්‍යය ගැන කතාකරද්දී මෙය කතා
නොකරම බැර මාතෘකාවක් වනවා.

දරුවන් යොවන වයසට එළඹෙන විට ඔවුන්ගේ සිදුවන
විභාගනම් ආරම්භ කරන මානසික වෙනස්කම් අතර,
ඔවුන්ගේ සබඳතා, හැඟීම් සහ ලිංගිකත්වයට ඉන්
ලැබෙන්නේ ප්‍රධාන තැනක්. විශේෂයෙන්ම යොවනයන්
ඔවුන්ගේ යොවනවයට පත්වද්දී ලිංගිකව පරිණතවනවා
වුවත්, හැඟීම් අතින් ඔවුන් එතරම් පරිණතවීමට
පත්වෙතැයි සිතීම අපහසුයි. බොහෝවිට ගැටළු
ඇතිවන්නේ හැඟීම්වලින් පරිණතවීමට පෙර, ලිංගික
ක්‍රියාකාරකම්වලට යොවන යොවනියන් පෙළඹීම තුළිනුයි.
දෙමාපිය-වැඩිහිටියන් හැටියට ඔබට මෙහිදී ඇතිවන
බිය-සැක සුළු පටු නොවන බව වටහාගත හැකියි.

බොහෝවිට යොවන-යොවනියන් තමන්ගේ ආර්ථික හා
ලිංගික වර්ධනයන් සමඟ ඇතිවන ලිංගික දැනීම් හා
හැඟීම්වලින් මුදුන් අවස්ථාවලදී බොහෝවිට
අපහසුතාවයට පත්වනවා. සමහරවිට ඔවුන් ඉතා තදින්
මේ හැඟීම් යටපත් කරගැනීමටත්, යටපත් කරන බව
පෙන්වීමටත් උත්සාහකරන බව ඔබ දැනගැනිය.
යොවනවයට එළඹෙන මවේ යොවනයා යොවනියන්ට
තද අකමැත්තක් දක්වනබවක් හා රූපවාහිනියේ දැකි
සජනනවේ දර්ශන පිළිබඳව කරනබව ඔබ දැනගැනිය.
ඔවුන්ගේ ඇඳුමට මුල්ලක හෝ ලාච්චුවක කොනක අඩි
හිරුවන් කාන්තා රූප සහිත හිබීම ඔබට විශාල
ප්‍රශ්නලාභයක් වීමට පුළුවන්.

බොහෝවිට ඔවුන්, ඔබට පෙන්වනුම් කරන දෙයට
හේතුවන්නේ ඔවුන්ගේ මේ අපහසුතාවය සහ 'ලජ්ජා-

වයි'. ඔබ මට දක්වන ප්‍රතිචාරය මත ඔවුන්ගේ හැසිරීම තවදුරටත්
පැවතීම සහ ඔබ සමඟ මෙවැනි දේ ගැන කතාකිරීමට ඔවුන්
පෙළඹීම හෝ පැකිලීම රුචාවටහිතවා.

ඇත්තෙන්ම යොවන-යොවනියන්ට පාසල තුළින් සිමන ලිංගික
අධ්‍යාපනයක් ලැබෙනවා. ඒ වුනත් මෙය බොහෝවිට විෂය
කරුණාවලටත්, ආර්ථික කරුණාවලටත් සීමාවනවා. ලිංගිකත්වය
සහ සබඳතාවන් සමඟ ඇතිවන හැඟීම් හා වගකීම් පිළිබඳව
පාසලතුළින් ලැබෙන අවබෝධය ඉතා අවමයක්. ඔබට මේ
මාතෘකාව පිළිබඳ මවේ යොවනයා-යොවනිය සමඟ කතාබහ
කිරීම අපහසු විය හැකියි. එහෙත්, වටහාගතයුතු කරුණාවෙන්,
දෙමාපිය-වැඩිහිටියන්ගෙන් නොලබන දැනුම හා අවබෝධය බො-
හෝවිට යොවන-යොවනියන් ලබාගන්නට උත්සාහ වන්නේ සම-
වයස් මතුරු කාණ්ඩවලින් හෝ පහසුවෙන් "දැනුම" ලබාගත
හැකි මාර්ගය වන අන්තර්ජාලය හරහා බවයි. මෙහෙය ලබන
දැනුම බොහෝවිට හිචරදී නොවන අතර, ඇතැම්විට හසානකද
විය හැකියි.

යොවන-යොවනියන් අතර ඇතිවන සබඳතා ගැටළුවට බැරැරුම්
වන්නේ නැහැ. සම්බන්ධතාව ඇතිවන දෙදෙනා අතර ඇති සිතූම්-
පැතුම් ගැලපීම අනුව බොහෝ සබඳතාවල අනාගතය තීරණය
වනවා. ඒ වුනත්, "විනෝදයට පමණක්" ඇති කර ගැනෙන
සබඳතා ප්‍රශ්නකාරී විය හැක්කේ, සබඳතාවක දෙවැන්නෙකුත්
සිටින නිසාත්, සබඳතා බිඳීම ඇතැම් යොවන-යොවනියන්ට
දරාගැනීම අපහසු වියහැකි නිසාත්. අනාගතයේ හැඟීම්වලට
ගරුකිතව හා අනෙකාගේ පැත්තෙන් සබඳතාව වටහාගැනීමට
උත්සාහ කිරීම මේ නිසා වැදගත්වෙනවා. කෙසේ වෙතත්, මෙයින්
නොහැලපෙන සබඳතා දිගින් දිගටම පැවතිය යුතු බවක්වත්,
දෙපාර්ශවයටම පිඩා පිදිය යුතු බවක්වත් කියවෙන්නේ
නැහැ. දෙමාපිය - වැඩිහිටියන් ලෙස ඔබට මවේ යොවන-
යොවනියන් සමඟ සබඳතාවල ඔවුන් නොදකින මේ හැඟීම්
පිළිබඳවු ගැඹුරු පැත්ත ගැන කතා කල හැකිනම්, එය ඔවුන්ට
වඩාත් යොබය සම්පන්න සබඳතා ඇතිකරගැනීමටත්, සබඳතා
ඇතිකර ගැනීමේ ඇති බැරැරුම් පැත්ත පිළිබඳ අවබෝධයක්
ලබාගැනීමටත්, සබඳතා ඇතිකරගැනීමේදී වඩාත් වගකීම්
සහගතවීමට උත්සාහ වීමටත් උපකාරීවීමට ඉඩ තියෙනවා.

විශේෂයෙන්ම අප කල්පනාකාරී වියයුත්තේ, අප හැඳිවැඩුණු සංස-
කෘතික රාමුව තුළ යොවන සබඳතා සහ ලිංගිකත්වය පිළිබඳ
යොවනයන් සමඟ කතාකිරීමට අප පසුබිම වුවත්, බටහිර රටවල
වෙසෙන මවේ යොවන-යොවනියන් ඇසුරු කරන සමස්ත කණ්-
ඩායම්වලට ලැබෙන සීමා රහිත නිදහස අනුව, ඔවුන් මේ
කරුණාවල "විශේෂඥයන්" ලෙස මවේ යොවනයන් ඉදිරියේ පෙනී
සිටීම නිසා, මවේ යොවන-යොවනියන්ට ලැබිය හැකි නිවැරදි
නොවන උපදෙස් හා ආදර්ශ පිළිබඳවයි.

ඔබගේ ආගමික හා සංස්කෘතික විශ්වාස කවර ආකාරයක වුවත්
පිළිගතයුතු යාචාර්ථය වන්නේ මවේ යොවන-යොවනියන් හැඳි වැ-
ඩෙන්නේ බටහිර රටක, පුද්ගල නිදහස ඉතා ඉහලින් අගය
කෙරෙන සමාජයක, දැනුම හා තොරතුරු වඩා සුලභ පරිසරයක
බවයි. මෙවැනි පරිසරයක මවේ යොවනයාට 'සීමාවන්' පැහැරීමට
උත්සාහ කිරීම ඉතා අපහසු විය හැකියි. එහෙත් මෙයින් මවේ
යොවන-යොවනියන් කියන කරන දෑ සියල්ල අනුගත කළයුතු

බවක් හෝ ඔවුන්ට සීමාවන් පැහැරිය යුතු නොවන බවක් හෝ ඔවුන්
පිළිබඳ අවධානය දැක්වියයුතු නැතිබවක් කියවෙන්නේ නැහැ. ඔබ
වඩාත් ප්‍රවේශම් සහගත වියයුත්තේ ඔබ ඔවුන් සමඟ ගනුදෙනු කරන
ආකාරය සහ සංවාදයේ යෙදෙන ආකාරය පිළිබඳවයි. ඔවුන් සමඟ
ගනුදෙනු කිරීමේදී ඔබගේ ඇති සමහර මතවල වෙනසක් ඇතිවීමද
අවශ්‍ය වනවා. උදාහරණයක් ලෙස වයස 15 ට පෙර යොවනයන්ගෙන්
84% ක ප්‍රමාණයක් ස්වයංචිත්දනයේ යෙදෙන බව සමීක්ෂණයකින්
හෙලිවී තිබෙනවා. යොවනියන් සම්බන්ධයෙන් මෙය 20% ක පමණ
අගයක් ගන්නවා. ඔබ ඉතා දැඩි ආගමික මතයක සිටිමින් ස්වයං-
චිත්දනය වරදක් ලෙස දකිනවානම් ඒ බව හැඟෙනපරිදි මවේ
යොවන-යොවනියන් සමඟ සංවාදයේ යෙදෙනවානම්, මෙය ඔවුන්
ඔබ හා මවේ ආකල්ප පිළිබඳ ගරු නොකිරීමටත්, ඔවුන්ගේ
ලිංගිකත්වය හා සබඳතා පිළිබඳ කරුණු මවෙන් හැකිතාක් දුරට
වසන් කිරීමටත් පෙළඹවීමට බොහෝවිට ඉඩ තිබෙනවා.
සම්ලිංගිකත්වය පිළිබඳ මව දක්වන ආකල්පය හා පවසන අදහස්
මෙවන් තවත් උදාහරණයක්.

පහත කරුණු ඔබගේ යොවන-යොවනියන් සමඟ ඔවුන්ගේ සබඳතා
සහ ලිංගිකත්වය පිළිබඳ මව කරන කතිකාවේදී ඇතැම්විට ඔබට
උපාකාරී විය හැකියි.

පාසලේදී ලිංගිකත්වය පිළිබඳව මවේ යොවන-යොවනියන්
ලබන දැනුම ඔවුන්ට උපකාරීවනවා වුවත්, දෙමාපිය වැඩිහිටියන්
ලෙස මවේ මතපෙන්වීමත් ඔවුන්ට අනාගතයට වනවා.
විශේෂයෙන්ම, අනාගතයේදී මේ මාතෘකාවන් පිළිබඳ ඔවුන්ට කතාක-
රීමට සුදුසු පසුබිමක් සකසා තැබීම සහ අවශ්‍ය විටකදී ඔවුන්ට ඔබ
හා කතාකිරීමට ඉඩ වීවිට කර තැබීම ඉතා වැදගත්.

යම් හේතුවක් නිසා මව මේ කරුණු පිළිබඳ මවේ යොවන-
යොවනියන් සමඟ කතාබහ කිරීමට පසුබිම වනවා නම්, මවේ
යොවනයන්ගෙන් අනාගතයේ මව සමඟ ඒ පිළිබඳ කතාකිරීමට
පසුබිමවනවා නොඅනුමානයයි. මේ බව වටහාගැනීම අත්‍යවශ්‍යයි.

මවේ යොවන-යොවනියන් මව සමඟ ඔවුන්ගේ සබඳතා
සහ ලිංගිකත්වය පිළිබඳ කතා කළයුතු අවස්ථාවලදීත්, ඔවුන් එසේ
නොකිරීමට ප්‍රධානතම හේතුව වන්නේ ඔබගේ ආකල්ප පිළිබඳ ඔවුන්
දක්වන බිය හා ලජ්ජාව විය හැකියි. අපහසු වුවත්, මව මේ
මාතෘකා පිළිබඳ කතාකිරීමට සුදුසුම බව ප්‍රකාශ කර සිටීම හා
සංවාදය මබවසින් පටන්ගැනීම බොහෝවිට මෙහිදී උපකාරී විය
හැකියි.

හේතුවක් පැහැදිලි නොකර මව ඉතා තද හිතවීම් හා සීමා-
වන් මවේ යොවනයාට-යොවනියට පැහැරවෙන්නේ, ඔවුන් එම තද
හිතවීම් හා සීමාවන් පරිභෝග කර බැඳීමට උත්සාහ වනවා. බොහෝවිට
යොවන සබඳතා සහ ලිංගිකත්වය පිළිබඳ සීමාවන් පැහැරීමට ඔබට
ඉතා හොඳ හේතු තිබෙනවා. මව කළයුතුවන්නේ ඔවුන් සමඟ මවේ
ඇති සංකල්ප පිළිබඳව හේතු සහිතව සාකච්ඡා කිරීමයි. මෙයින්
ඔවුන්ට යම් මත පෙන්වීමක් ලැබෙනවාට අමතරව, යම් සබඳතාවක්
ඇතිකර ගැනීමට පෙර ප්‍රවේශම් වියයුතු කරුණු ගැන දෙවරක්
හිතා බැලීමටත් පෙළඹීමට ඉඩ තිබෙනවා.

යොවන සබඳතා ලිංගිකත්වයෙන් ඔබබට ගිය හැඟීම්
මුලික වූ දෙයක් බවත්, එහි ඇති ගැඹුරුබවත් මවේ යොවන-
යොවනියන්ට වටහා දීමට උත්සාහ දැරීමත්, අනන්‍යව සහ
26 වන පිට